

**สภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบ
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2**
Academic Administration Situations as Opinion of the Administrators and Teachers
who Responsible in Schools under the Samutprakan Primary Educational
Service Area Office 2

อ้อมเดือน วัฒนศิริศักดิ์

โรงเรียนพรหมพิบูลทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน จาก 54 โรงเรียน ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Five's Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test โดยใช้วิธีเปรียบเทียบรายคู่แบบ Scheffe และ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวม ทั้ง 6 ด้านมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.925$) อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.441$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.208$) อยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.143) อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันในด้านการวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการจัดการศึกษา และเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ส่วนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ประถมศึกษา

ABSTRACT

This study aimed to study and to compare the situations of academic administration as opinion of the administrators and teachers who responsible for schools' academic aspects, under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2, classified by rank, working experience, and school size. Sample in this study were school directors and teachers who responsible for academic aspects of schools under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2 in academic year 2560, which were selected by proportional stratified random sampling technique. The sample size were 108 from 54 schools. Tool was a rating scale questionnaire of Likert-Five's scale. Statistics to be used for data analysis were percentages, means, standard deviations, t-test, and F-test with the Scheffe and LSD pair comparison method.

Findings were shown as follow: 1) The situations of academic administration as opinion of the administrators and teachers who responsible in schools' academic, under the Samutprakan Primary Educational Service Area Office 2 totally 6 dimensions, had mean = 3.925, being at a high level, and when consider at each dimension found that, the dimension of school quality assurance development had mean = 4.444, being at the highest level, next, was the dimension of measurement, evaluation, and grade transference had mean = 4.028, being at the high level and the last, the dimension of research for educational quality had mean = 3.143, being at medium level. 2) The comparisons of the situations of schools' academic administration as opinion of the administrators and teachers who responsible for academic aspects in schools under the Samutprakan Primary Educational Service Area Office 2, classified by rank, found that, as total, there was statistically significant difference at 0.05 level. When considered at each dimension, found that, the dimension of curriculum development, learning process development, and the dimension of internal quality assurance, there were significantly difference. When classified by working experience, as total,

there was statistically difference at 0.05 level. When considered at each dimension, found that, the dimension of research for educational development and the dimension of educational supervision were significantly difference, and when classified by school size, found that, the dimension of learning process development was statistically different at 0.05 level, but there was no significantly different at 0.05 level of the total dimension.

Keywords: Academic Administration, Primary Education

บทนำ

วรรณกร ศรีรอด ยุพดี ทองโคตร และขวัญตา ดาเหล็ก (2560) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเฝ้าไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษา ค้นคว้าพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเฝ้าไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา ในชั้นเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล การศึกษา และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ศรุต บุญโนนแต่ จิณณวัตร ปะโคทั้ง และอนุศักดิ์ เกตุศิริ (2558) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีประสิทธิผล พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก และ 10 แนวทางย่อย แนวทางหลัก ได้แก่ 1) แนวทางหลักด้านปัจจัยนำเข้า

มีองค์ประกอบย่อย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) แนวทางหลักด้านกระบวนการ มีแนวทางย่อย ได้แก่ การพัฒนา หลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา กษิรา วาระรัมย์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการศึกษาพบว่าระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการอันดับสูงสุดได้แก่ด้านการจัดการเรียนการสอนรองลงมาคือด้านการวัดประเมินผล และด้านหลักสูตรตามลำดับจากการสรุปของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษา พบว่าในการจัดการศึกษาพบจุดอ่อนหลายด้าน เช่น ด้านการบริหารการศึกษาพบว่า ขนาดของโรงเรียนแต่ละขนาดซึ่งมี 3 ขนาดคือ โรงเรียน

ขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีจุดอ่อนที่แตกต่างกันที่เห็นได้ชัดคือ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากยังขาดศักยภาพทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ และวัสดุการศึกษา ขาดการพัฒนาวิชาการ และคุณภาพมาตรฐานของการจัดการศึกษา จากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้ศึกษาเพิ่มเติมพบว่าคุณภาพด้านการจัดการศึกษาของไทยมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเช่นบริบทด้านขนาดของสถานศึกษา สถานที่ตั้ง พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยสูง โรงเรียนในกรุงเทพมหานครและโรงเรียนในภาคกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อเปรียบเทียบทุกด้านพบว่าโรงเรียนสาธิต และโรงเรียนเอกชนมีคะแนนสูงสุดทุกด้าน ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าจึงทำให้สรุปได้ว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาของไทยมีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, 2554)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงสรุปได้ว่ามีความจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียนที่ได้มาตรฐานสูงในระดับสากล เพื่อให้สามารถเผชิญปัญหาและการเปลี่ยนแปลง ดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุขและร่วมรับผิดชอบพัฒนาชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก การจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น

และประเทศ ซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ดีเท่าที่ควร การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนต้องมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2
2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การ และขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

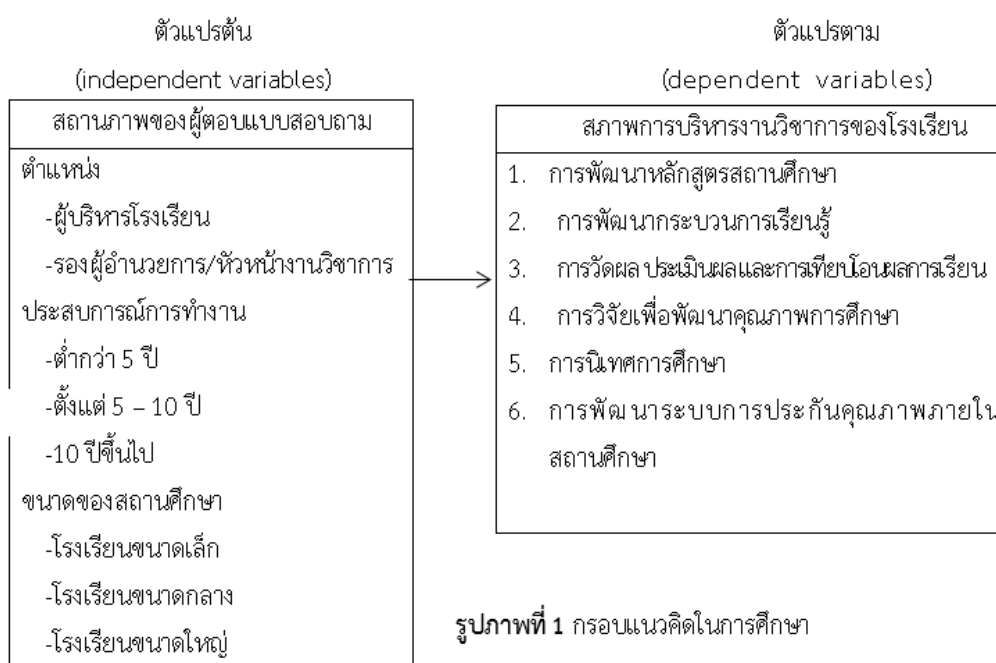
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 142 คน จาก 71 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 17 โรงเรียน จำนวน 34 คน โรงเรียนขนาดกลาง 32 โรงเรียน จำนวน 64 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 22 โรงเรียน จำนวน 66 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ

ฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน จำนวน 34 คนและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดให้แต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นผู้บริหารโรงเรียน 1 ท่าน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการ 1 ท่าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และแนวคิดเกี่ยวข้อง วิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Documentary Research) ประเด็นสำคัญ ๆ เพื่อหาปัจจัยหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน นำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นประเด็นข้อคำถาม เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นแบบสอบถาม มีข้อคำถาม

ถึงการการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทาง การสร้างแบบสอบถาม เพื่อถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน โดยสร้างข้อคำถามจากปัจจัยที่ได้จากการสรุปผลการวิเคราะห์เอกสารสรุปความคิดเห็นจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้องค์ประกอบ 6 ด้าน 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้าน

การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Five's Rating scale) ได้ข้อคำถามจำนวน 34 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมทั้ง 6 ด้านมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.925) อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.441) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.208) อยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.143) อยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดดังในตาราง 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใน 6 ด้าน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับสภาพการปฏิบัติงาน			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.013	0.483	มาก	4
2	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่	4.053	0.359	มาก	3
3	ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้อยู่	4.208	0.370	มาก	2
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.143	0.360	ปานกลาง	6
5	ด้านการนิเทศการจัดการศึกษา	3.569	0.285	มาก	5
6	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.441	3.068	มากที่สุด	1
รวม		3.925	0.277	มาก	

2. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตรระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการ

พบว่า ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.207 สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่าย

วิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความแตกต่างกัน
โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการ
มีความเห็นว่ระดับการพัฒนาด้านหลักสูตร
มากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

3. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็น
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม
ผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้า
วิชาการ พบว่าค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ
-2.085 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม
รองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความ
แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือ
หัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้มากกว่าความเห็นของกลุ่ม
ผู้บริหาร

4. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็น
ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการ
เรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่าย
วิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า ค่าสถิติ
ทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -0.648 ไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการวัดผล
ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ของกลุ่ม
ผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้า
วิชาการไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่าย
วิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับ
การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการ
เรียนรู้มากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

5. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็น
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการ

หรือหัวหน้าวิชาการพบว่า ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -1.895 สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่าระดับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

6. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็น
ด้านการนิเทศการจัดการศึกษาระหว่างกลุ่ม
ผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้า
วิชาการพบว่า ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ
-1.707 ที่สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับด้านการ
นิเทศการจัดการศึกษาของกลุ่มผู้บริหารและ
กลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการไม่
แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือ
หัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับด้านการ
นิเทศการจัดการศึกษามากกว่าความเห็นของ
กลุ่มผู้บริหาร

7. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็น
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาระหว่างกลุ่มผู้บริหารและ
กลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า
ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.125 สรุปว่า
ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มผู้บริหาร
และกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมี
ความแตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือ
หัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่าระดับการพัฒนา
ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
มากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

8. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็น โดยภาพรวมระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.453 สรุปว่าความเห็น โดยภาพรวมของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นวาระดับความคิดเห็นในภาพรวมมากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

อภิปรายผล

สภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ อินทร์หอม (2548 อ้างถึงในทิพย์ารณ์ เตียวเจริญ, 2555) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับกุลทวี พิกุลเกม (2551) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ชฎาภรณ์ สนิมคลำ (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม ระหว่างกลุ่มตำแหน่งพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยมีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันจากผลการค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมักจะมองการบริหารงานว่ายังคงอยู่ในระดับต่ำเพื่อต้องการช่องว่างในการพัฒนาส่วนครูนั่นก็จะมีความคิดเห็นที่ตรงข้ามกับผู้บริหารเพื่อเป็นการป้องกันการเพิกาะงานที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปรีศนา สีเงิน (2559) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตราด พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วีระ สุบัติคำ (2559) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกรายด้าน

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านการพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ มีความแตกต่างกัน ส่วนในด้านอื่น ๆ ที่ไม่แตกต่างกันนั้นอาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีการประสานงานในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดโดยมีความคิดเห็นต่างกันในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการจัดการศึกษาจากการค้นพบนี้อาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่ายังคงต้องการพัฒนาตนเองมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานซึ่งจะมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันกับผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าซึ่งสอดคล้องกับนิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

จังหวัดชลบุรี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้งโรงเรียนพบว่า มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปริศนา สีเงิน (2559) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นไม่พบความแตกต่างทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

จำนวนตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานในแต่ละกลุ่มนั้นมีจำนวนที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา และควรมีการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาก่อนใช้งานจริง

2. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับ

3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีความเหมาะสมชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐาน เหมาะสมตามสภาพจริง

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนและส่งเสริมให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน

5. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรจัดให้ครูได้มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน จัดศึกษาดูงานโรงเรียน

ตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัด
กระบวนการเรียนรู้

6. ด้านการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ควรจัด

กิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องระบบ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการ
จัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่าง
เป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กษิรา วารรัมย์. (2556). **ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ: สารนิพนธ์ กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลทวี พิกุลเกม. (2551). **สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชฎาภรณ์ สนิมคำ. (2553). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาการ บริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ. (2555). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหาร สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล.** มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี.** ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีศนา สีเงิน. (2559). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2554). **ครอบครัวและโรงเรียน หุ่นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน.**
กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วรรณกร ศรีรอด ยุพดี ทองโคตร และขวัญตา ดาเหล็ก. (2560). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเครือข่ายเผ่าไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2.**
พิษณุโลก: การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ ครั้งที่ 17.
- วีระ สุกดีคำ. (2554). **สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต2.** วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม: ว.มร. ปีที่5 ฉบับที่1 : มกราคม-เมษายน, 71.

ศรุต บุญโนนแต่ จิณณวัตร ปะโคทั้ง และอนุศักดิ์ เกตศิริ. (2558). **แนวทางการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล**. วารสารบริหารการศึกษา
บัวบานทิต, 243-251.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **การพัฒนาการศึกษาทั้งระบบเพื่อ
พัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.